

"DE KLINK"

Officieel orgaan en informatieblad
van het

GENOOTSCHAP
OUD ZANDVOORT
(opgericht 11 december 1890)

6e JAARGANG NUMMER 4 OKTOBER 1986

Losse nummers f 3.50

Redactie-adres : Keesomstraat 269,
2041 XK - Zandvoort - telef. 02507 - 14621 -

REDACTIONEEL

Duidelijk later dan onze lezers gewend zijn verschijnt deze uitgave van DE KLINK. Een aantal oorzaken hebben ons in de nare positie gebracht, dat de goede regelmaat verstoord is, hetgeen wij als redactie betreuren. Zowel het bestuur van het genootschap en de redactie hebben inmiddels maatregelen genomen om een herhaling van deze vertraging te voorkomen.

Met erkenning denken wij aan de mensen, die ook nu weer bereid waren om ons hulp te verschaffen bij de samenstelling van deze uitgave. Het is daarom wel eens te betreuren, dat wij in dit blad over niet meer ruimte beschikken, zodat bepaalde artikelen met nog meer foto's en evt. tekeningen opgesierd zouden kunnen worden.

Wij herhalen de vraag van voorgaande keren: Heeft u iets bijzonders in de vorm van een verhaal, een foto of een gebruiksvoorwerp, dat interessant genoeg is om dat ook aan anderen kenbaar te maken, dan zien wij met grote belangstelling uit naar uw reactie.

Wij wensen u ook nu weer veel lees- en kijkplezier.

H.

VAN DE VOORZITTER

Op 5 augustus bestond het woonpark "Kostverloren" 40 jaar. Reden voor de bewoners en oud-bewoners van dit park om een uniek boekje uit te geven - met financiële medewerking van ons Genootschap en de Gemeente Zandvoort - met de naam: "Zandvoort en het Kostverlorenpark. Oh wat een heerlijkheid". Verschillende bestuursleden van Uw Genootschap tesamen met Burgemeester Machiels en de wethouders waren bij deze feestelijke bijeenkomst in het park. Het is een mooi park, wat best een wandelingetje waard is. Doet u dat eens!

Dan het grote hoogtepunt voor de vele Historische Verenigingen van Zuid-Kennemerland. De Historische Markt, dit keer gehouden op de fraaie Gravenzolder van het Haarlems stadhuis. Maar liefst 33 verenigingen namen aan de markt deel, welke werd georganiseerd door de Stichting Museum Zuid-Kennemerland in Op-richting. De markt werd zaterdag 6 september geopend door Mevr. E.Schmitz, Burgemeester van Haarlem. De markt trok een groot aantal bezoekers (5000 pers.) onder wie Dhr.R.de Wit, Commissaris van de Koningin in Noord-Holland en onze Burgemeester H.Machielsen. Het Genootschap Oud Zandvoort, De Wurf en de Bomschuit Botenbouwclub waren als vanzelfsprekend goed vertegenwoordigd. Contacten werden gelegd of verstevigd en er werden goede zaken gedaan. Iedereen, die heeft bijgedragen tot dit grote succes, Hartelijk Dank!

Tenslotte wil ik graag een beroep doen op onze leden: denk eens aan onze werkgroepen, ze kunnen best nog wat mensen gebruiken. Onze bestuursleden geven graag informatie hierover.

Met vriendelijke groeten,

Christien Kemp- van der Mije

WELKOM NIEUWE LEDEN

- = Fam. P.A.H.Kuin, - Keesomstraat 443 - Zandvoort
- = C.J.Wolzak - Dr.Kuyperstraat 11 - Zandvoort
- = Dames Van Duivenboden - Q.v.Uffordlaan 28 - Zandvoort
- = G.C.Hoogewerff - Schuitengat 95 - Zandvoort
- = R.Schouten - Prof.Zeemanstraat 9 - Zandvoort
- = Mevr.A.Starkenburger-Pasveer - Mr.P.J.Troelstraweg 154
Zandvoort
- = W.J.Keur - Flemingstraat 368 - Zandvoort
- = E.J.Poster - Kostverlorenstraat 117 - Zandvoort
- = H.Koper - Pasteurstraat 15 - Zandvoort
- = G.Koper - Diaconiehuisstraat 14 - Zandvoort
- = Mevr.A.Spier - C.v.d.Lindenstraat 2/16 - Zandvoort
- = Mevr.C.P.Meijer-Kerkman - Keesomstraat 317 - Zandvoort
- = J.H.Schotte - Herman Heyermansweg 4 - Zandvoort
- = Fam.A.Paap - Oosterparkstraat 50C - Zandvoort
- = H.C.Hendrikse - Celciusstraat 10 - Zandvoort
- = Mevr.J.Groen - Hazepaterslaan 134 - Haarlem
- = M.v.d.Graaf - Turfschip 53 - Amstelveen
- = H.Hetting - Schulhausstraat 4 - Trimbach
Zwitserland

GENOOTSCHAP GEEFT KALENDER UIT

Op initiatief van de heer J.Paap - secretaris van het Genootschap Oud Zandvoort - is het besluit genomen om tot de uitgifte van een kalender voor 1987 te komen. De heer Paap had zelf een groot aandeel in de realisering van dit drukwerk en met hem kan het Genootschapsbestuur met gepaste trots het resultaat bekijken. Het aantrekkelijke van deze maandkalender is de opname van een 12-tal foto's of tekeningen van het oude Zandvoort, waarvan enkelen nauwelijks gepubliceerd zijn en die stuk voor stuk heel plezierig om naar te kijken. Het bestuur

van het Genootschap heeft zich heel voorzichtig opgesteld en liet deze kalender slechts in een beperkte oplage aanmaken. Belangstellenden, die zich een dergelijke kalender willen aanschaffen worden aangeraden om zich terstond met de heer J. Bluys (Haltestraat 70, tel. 14632) in verbinding te stellen. Tegen contante betaling van f 7,50 is men dan eigenaar van deze nieuwe uitgave.

VAN GRAVENZAAL TOT RAADHUISZOLDER

Zoals de voorzitter van het Genootschap Oud Zandvoort, mevr. Chr. Kemp in haar bijdrage aan deze KLINK reeds vermeldde, waren 3 Zandvoortse organisatie participant bij de Historische Markt in de Gravenzaal van het Haarlemse stadhuis. Opvallend was het feit, dat zo'n groot aantal bezoekers de gang naar het stadhuis hebben gemaakt om kennis te nemen van de activiteiten van de historische verenigingen. Dat er nu in Haarlem een dergelijke expositie daar boven in het stadhuis kon worden opgezet, brengt ons onwillekeurig op de gedachte: "en wat doen wij in Zandvoort met de zolder van het Raadhuis?". Voorlopig zal het Cultureel Centrum nog wel niet uitbreiden en andere representatieve gebouwen zijn in Zandvoort dun gezaaid. Een bezoek aan de zolder van het Raadhuis en dan met een andere bril op, zou misschien toch niet zo gek zijn. Wat te denken van een permanente expositie van beschikbare objecten uit de geschiedenis van Zandvoort? Wij behoeven nu op deze plaats niet alle mogelijkheden (en moeilijkheden) te bespreken maar een dergelijke situatie en dan met beperkte openingstijden in het zomerseizoen, zou ons gelijk weer een nieuwe attractie geven. Wie gaat er over dit onderwerp verder?

WILT U EVEN NOTEREN.....

Het is nog niet zo ver maar het bestuur van het Genootschap heeft besloten om de jaarlijkse GENOOTSCHAPSAVOND voor 1987 reeds nu vast te leggen.

Dat wordt dan, vrijdag 20 februari 1987 en ook nu weer in gebouw DE KROCHT.

Het programma is in voorbereiding maar zeker is, dat één deel van de dan gerestaureerde Zandvoortfilm vertoond zal worden. Wij hopen, dat velen ook weer op die avond -20/2/87 - aanwezig zullen zijn.

Op gezette tijden hebben wij in DE KLINK aandacht geschonken aan de scholen van Zandvoort en daarbij lag dan het accent op de kinderen. Dat is ook wel begrijpelijk maar we mogen ook weleens de schijnwerper richten op de dames en heren, die achter deze kinderen en hun leerkrachten stonden en in hun hoedanigheid van schoolbestuur veel en goed werk deden voor de school waarvoor zij verantwoordelijk waren.

Hierboven treft u aan een foto van het bestuur (en leerkrachten) van de voormalige Wilhelminaschool. De foto werd gemaakt ter gelegenheid van de opening van een nieuwe vleugel van deze school. De vleugel en de hele school bestaan niet meer. Op de plaats staat nu de Oranje Nassaschool.

Van links naar rechts 1e rij zittend: Mej. Jansen, Mevr. De Wind, Burgemeester V. van Fenema (die zal wel als gast aanwezig geweest), Ds. C. de Ru, Mevr. Wagtendonk, Mevr. A. Prager en Hr. Visser.

Staande: Hr. C. Schouten, Mej. J. Zuidervliet, Hr. J. H. Brink, Mej. M. Heijink, Hr. J. W. v. d. Werff, Mevr. Diemer, Hr. Platje, Mevr. v. d. Mije, Hr. Wagtendonk, Mevr. Bosman, Hr. Zuidema, Mej. v. d. Mije en Hr. Nieveld. (met dank aan mevr. Hoogedoorn-Brugman)

EEN FELICITATIE....

In een smaakvol uitgevoerde uitnodiging maakten de kinderen onlangs melding van het feit, dat hun vader WILLEM BOSMAN, Cornelis van der Werffstraat 10, op 16 oktober j.l. 80 jaar zou worden en daarmee de leeftijd der allersterksten zou mogen bereiken! Velen zullen zich de jubilaris herinneren o.m. als de vroegere gemeentesecretaris van Zandvoort, als lid van Gedeputeerde Staten dezer provincie, maar ook een tijdlang als burgemeester van Velsen....

Geen wonder, dat zij, die hem in de loop der jaren van zo dichtbij mochten leren kennen, spontaan van de uitnodiging gebruik maakten om hem op de feestdag tijdens een in huize Bosman door de kinderen georganiseerde receptie hun felicitaties aan te bieden.

Wij achten een hartelijke gelukwens in DE KLINK aan het adres van de heer Bosman eveneens alsnog op haar plaats. Moge voor hem, tezamen met zijn vrouw en kinderen nog een zonnige toekomst zijn weggelegd!...

Br.

HET GESLACHT KONING....

Het is niet de eerste keer, dat ook in ons blad aandacht zal worden geschonken aan het geslacht KONING. Hiervoor kan verwezen worden naar de beide eerste jaargangen van DE KLINK. In onze kolommen is echter nog niet aan het woord geweest de heer J(an) H(endrik) Koning, Haltestraat 62, alhier, die, naar sommigen zullen weten, veel gegevens omtrent zijn voorgeslacht heeft verzameld. Zijn speurwerk strekt zich uit over vele jaren. Ondanks zijn leeftijd - de heer Koning werd de vorige maand 82 jaar - heeft dit werk nog steeds zijn volle belangstelling. Hij toonde zich onlangs bereid ook de lezers van DE KLINK deelgenoot te laten worden van enige resultaten. Dit zal dan, zoals het nu staat, in het eerste nummer van de volgende jaargang zijn. Ter oriëntatie hier reeds het volgende: Met zijn oudere broer H(endrik) J(an) en zijn jongere enige tijd geleden overleden zuster "Corrie" had hij jarenlang een timmermans- en aannemers-bedrijf in de Bakkerstraat. Het betrof hier het door hem voortgezette bedrijf van vader Martinus Koning, die in januari 1951 op bijna 84-jarige leeftijd overleed. Vader Martinus was getrouwd met Leentje Hollenberg, een dochter van Jan Hollenberg en Pietje van der Mije. Jan Hollenberg was een vroeger o.a. zeer

bekende assistent-badmeester op het strand. Zoals vele andere zandvoortse families waren ook de voorouders van de heer Koning bij de visserij betrokken. Zo waren zijn overgrootouders Jacob Koning en Annetje van Duivenboden, respectievelijk geboren in 1796 en 1799, viskoper/viskoopster van beroep!. Met deze enkele mededelingen willen wij thans volstaan. De heer Koning zal ons straks ongetwijfeld nog meer interessante dingen over zijn voor-geslacht kunnen vertellen.

WIE WEET HET....?

Van bevriende zijde kregen wij de vraag: "Hoe kan het, dat er in Zandvoort een KANAALWEG is, terwijl er toch nooit een kanaal in Zandvoort is geweest...?". Wij hadden daarop geen antwoord maar wellicht, dat er onze lezers voldoende kennis is op dat gebied om daarop een antwoord te geven.

Dit onderwerp heeft overigens een tweede vraag opgeroepen. Op basis waarop heeft men in het verleden, aan straten en wegen een speciale naam gegeven en het zou aardig zijn, wanneer de gemeente bij de nieuwe (en/of bestaande) straatnamen, daar ook een wat ruimere beschrijving aan zou toevoegen. Het is een gedachte, wie wil reageren?

KOSTVERLOREN PARK....

Naar het schijnt is het nog niet volledig bekend, dat het Kostverlorenpark in augustus

j.l. als vakantie-park fungeerde en dat ter gelegenheid van dit jubileum door de bewonerscommissie een interessant boekwerkje is uitgegeven. Natuurlijk gaat het in dit boekwerkje grotendeels om de laatste 40 jaar maar daarnaast wordt ook aandacht geschonken aan de verre geschiedenis en de vooroorlogse jaren, waardoor het juist voor de huidige generatie belangrijk genoeg is. Bij elkaar

een stukje geschiedenis van een apart gedeelte van Zandvoort, waarvan waarschijnlijk vele inwoners nog maar weinig afweten. Met steun van het Genootschap Oud Zandvoort en ook de Gemeente Zandvoort werd dit boekje gerealiseerd. Voor de prijs van f11,50 (let op, deze prijs wordt later hoger!) kan men bij de bestuursleden van het genootschap dit boekwerkje aanschaffen. Ook bij de VVV en het Cultureel Centrum is het verkrijgbaar. Met nadruk wijzen wij er op, dat nu dit boekwerkje nog beschikbaar is, het ook raadzaam is om het ook NU aan te schaffen. De ervaring van het genootschapsbestuur met de uitgave van de ingebonden "Klinken" van de eerste 5 jaar is duidelijk genoeg. Het is duidelijk kenbaar gemaakt en hoe graag men ook wil maarop DIT moment is er niet één exemplaar meer beschikbaar en dat is jammer, terwijl er nua (achteraf) blijkt, dat de belangstelling veel groter is. Om deze reden prijzen wij het aardige boekje van het jubilerende vakantiewoonpark Kostverloren bij u aan.

JAN VAN POTJE....

Van de heer J.v.d.Bos ontvingen wij een kort overzicht uit zijn familiegeschiedenis, waarin een aantal bekende namen en situaties worden genoemd, die voor ons waardevol genoeg zijn om in DE KLINK op te nemen. Wij laten de heer Van den Bos nu aan het woord.

"Alleen sommige oudere Zandvoorters zullen de bijnaam "Potje" nog kennen. Voor de meesten van mijn leeftijd, blijft het bij "de naam : Dien Potje, die geen Potje was.
 "Jan van Potje heette Jan Kraaijenoord (geb.6/4/1836, overleden 9/11/1919. Hij had een visdrogerij ongeveer op de plaats, alwaar "nu de kruising is van de Vondellaan met de Van Lennepweg. De "situatie was daar toen heel anders dan nu. Vanaf de eerste "spoorbomen liep het daar gelijdelijk omhoog en op de genoemde "kruising was het hoogste punt van wat eigenlijk een vlakte was. "Maar daardoor zeer geschikt voor de visdrogerij.
 "Op 29/9/1891 vertrok Jan met zijn gezin naar IJmuiden en zette "zijn beroep daar voort in de buurt van het oude kerkhof achter "de vishaven.
 "Twee kinderen waren intussen getrouwd en bleven op Zandvoort.
 "1) Jobje Kraaijenoord (geb. 14/9/1867, overl.16/3/1943) getrouwd op 28/11/1898 met
 Jacob Weber (geb. 7/12/1864, overl.5/6/1945)

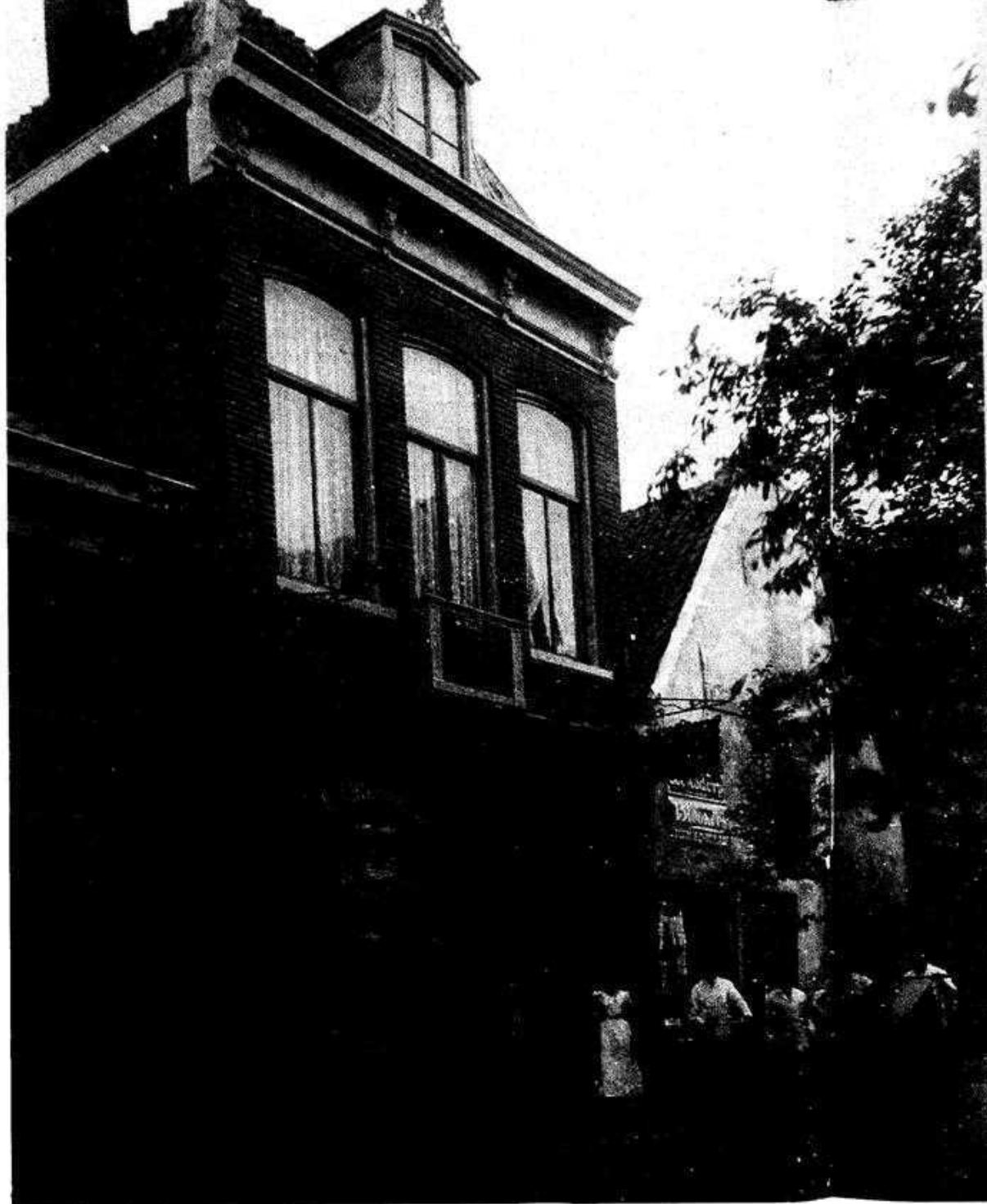
- " Jacob Weber was achtereenvolgens, broodslijter, koetsier Noors IJsverkoper en van 1914 - 1942 machinist in de IJs-fabriek aan de Heerenstraat (tengenwoordig Corn.Slegerstr.)
 "2) Arie Kraaijenoord, gehuwd met Dien Keesman (vandaar de naam Dien Potje) kinderloos gestorven.
 "Van de andere kinderen zijn er later weer een paar op Zandvoort "komen wonen.
 "1) Mengsje Kraaijenoord, gehuwd met Teunenbroek, die was van beroep Hellebaardier bij de haven van Amsterdam - zo heette dat beroep destijds officieel -. Zij woonde lange tijd in de Koninginneweg.
 "2) Maartje Kraaijenoord, gehuwd met Burkunk, Sluiswachter te Hansweert en na de februaristorm van 1953 hier weer komen wonen als weduwe.

Bij dit verhaal van de hr.Van den Bos plaatsen wij deze foto, waarop afgebeeld de grootouders van de hr.Van den Bos en wel de eerder genoemde Jobje Kraaijenoord en Jacob Weber. De plaat is genomen in november 1940 toen zij hun 50-jarig huwelijksfeest vierden. Het feest was in de ijs-fabriek.

"Van mijn grootmoeder, Jobje Weber - geb.Kraaijenoord, kennen "velen van u nog wel een of meer nazaten;
 "Marijtje Weber, ongehuwd gebleven, woonde steeds bij haar ouders op de IJsfabriek.
 "Elsje Weber (mijn moeder), gehuwd met Simon van den Bos, behanger/stoffeerder.
 "Jan Weber (Harsie), gehuwd met Pietje Kerkman, zuster van Piet Kerkman, vrachtrijder en buschauffeur.
 "Maarten Weber, gehuwd met Cornelia Kerkman. Deze Maarten was van beroep machinist in de IJsfabriek Zandvoort,Groningen.
 "Jansje Weber, was een tijdlang kleuterleidster op de Bewaarschool aan de Heerenstraat, maar op 26-jarige leeftijd overleden.

Tot ziens van Jan van Els van Job van Jan van Potje

EVEN POSEREN.....

Op deze middenpagina van ons blad, willen wij graag een bijzondere foto plaatsen van een Zandvoortse situatie uit het verleden.

Met genoegen vertonen wij hier een plaat, die dateert uit het jaar 1904, gemaakt in de Kerkstraat door Anth. Bakels. De gebouwen zijn wel veranderd maar de mensen zijn er niet meer en daarom eerst maar eens genoemd om welke personen het hier gaat.

Voor de ingang van zijn delicatessenzaak "WED. J. GERBER EN ZONEN, HOFLEVERANCIER", staat de heer Jesse. In later jaren kwam de heer Raadsveld in deze zaak. In een lange nette japon met lang schort zien we Anna de Wit, de dienstbode. Daarnaast met de handen op het stuur van zijn fiets, Piet Koper, beter bekend als "Piet van het Wapen" toen als kruideniersbediende. Vervolgens Jan Molenaar "Bonnie". Direct naast de kar staat, Floor Koper, "Tobias". Tot slot dan, de man achter de kar, Gerrit Weber, die in later jaren trouwde met Anna de Wit (zou de liefde daar begonnen zijn?). Hun dochter, Mw. Mien Kerkman-Weber gaf ons deze foto voor dit doel, waarvoor op deze plaats, onze dank!

En dan nu de gebouwen. De delicatessenwinkel is nu de bar Black Jack. Ook nu is er nog een balkonnetje maar niet zo mooi als toen.. Het witte huisje zal wel gesloopt zijn, daar staat nu restaurant Delicia. Het entree van beide panden is ook nu nog op dezelfde plaats. Voor ons de moeite waard om in dit blad te publiceren.

NOGMAALS SCHELPEENVISSERIJ

Met opzet is deze titel boven dit artikel geplaatst omdat het niet de eerste maal is, dat de schelpenvisserij onder de aandacht van onze lezers werd gebracht. Het verhaal over deze bedrijfstak uit vroeger jaren is ook eigenlijk nooit af. De tweewielige hoge kar is al vele malen genoemd in op velerlei wijze vereeuwigd. Gelukkig hebben we in Zandvoort nog een goed en gaaf exemplaar van dit vervoermiddel en dankzij de leden van de Bomschuit Botenbouw Club prijkt deze laatste Zandvoortse schelpenkar in het Cultureel Centrum.

Die vele sfeervolle platen, die men op gezette tijden onder ogen krijgt, zou wellicht de indruk kunnen wekken, dat het ook allemaal een mooie zaak was enjuist DAT was wel degelijk anders.

Je komt dat het beste aan de weet, wanneer je de verhalen hoort van iemand, die het aan de lijve heeft ondervonden. Wij spraken daarover dan met Aad Koning "ien van Jan Kokke", zegt hij dan met de blik op zo'n geschilderd beeld van de schelpenkar met visserman op het strand, die bij hem thuis aan de wand hangt. Je hoort dan van de grote stelregel: "eerst het paard en dan de man". En dat betekende dat vèr voor je aan het echte werk kon beginnen "de beesten an de kost moesten" en dat de eigen hap pas kwam aan het einde van een lange harde dag maar de paarden geheel verzorgd waren.

Ja hij was wel trots, toen hij het voor elkaar had, dat hij als 13-jarige toch maar bij Meester Van Eekeren van school B van school werd gestuurd, want zoals zij vader toen zei: "dan kan dat joch ook mee naar strand". De trots sloeg wel om in een andere stemming. "Je was altijd nat" en werken was het met je hele lijf. Een deel van de schelpen werd in die jaren per trein afgevoerd en er gingen 130 grote kruiwagens in een wagon. "Ga er maar aan staan in 2 uur tijd".

Het was met de schelpenvisserij al net als met de visserij op zee. Het zijn de natuurlijke elementen, die bepalen of er wel te vissen valt ja of nee. De stroming moet de schelpen naar de kant brengen en daarvoor was een juiste wind nodig. "Legge ze daer?" was de bekende vraag aan de mannen onder elkaar en met een teken van de beugel omhoog, werd zonder te spreken het antwoord gegeven. "Oostenwind deugd nergens voor, alleen voor de was!" Deze afhankelijkheid maakte het gehele bestaan ook onzeker. Er zal ook in die tijd veel en

lang naar de lucht gekeken zijn.

Naarmate de geschiedenis als een beeldverhaal wordt verteld komen dan ook die kleine situaties naar boven. Wanneer de karren dan vol zijn en men gezamenlijk op weg gaat naar de bekende stortplaatsen. waar men dan bij de strandopgang steevast de vraag stelt: "ga jij voor?". Het was nl. van groot belang voor de paarden om de kar ook in het juiste slag te krijgen. Het slag is het spoor dat de wielen trekken door het rulle zand en dat slag werd zo in de loop van de dag natuurlijk altijd door het strandvolk dichtgelopen.

Het feit, dat een goeie kar vol schelpen toch zo'n 900 à 1000 kg. weegt en voor f 1,25 per kar werd afgeleverd bij particulieren, die deze schelpen dan voor hun tuin gebruikten of het pad naar de voordeur.

Het gaat dan ook over de paarden, die altijd van het Oldenburgse ras waren, "die waren niet zo duur in de kost" De paarden die ook werden ingezet voor het vervoer van de redboot naar zee. En bij de paarden de smit. Van Haaren uit Haarlem, die op de fiets langs kwam en met een houtje als meetlat de juiste ijzers meenam om thuis de paarden te beslaan. Kosten, f 2,50 ronoom. Ter vergelijking, het schijnt nu f 120,-- te moeten kosten voor dezelfde handeling.

Andere tijden andere zorgen en werkzaamheden. Zo werden de schelpenkarren ook ingezet voor vervoer van de tenten naar strand en omdat Zandvoort toch ook een traditie heeft op het gebied van aardappelteelt was de schelpkar ook in de duinen geen onbekend verschijnsel. Het ging ons echter om een beeld te schetsen van deze vergane bedrijfstak en degenen die hier bij betrokken waren. Aad Koning bedankt.!

FINANCIËN

De penningmeester van het genootschap laat weten, dat nog een deel van de leden hun jaarlijkse donatie nog niet heeft voldaan. Het jaar raakt ten einde en ook het boekjaar. Om onze penningmeester in staat te stellen ook zijn boeken op tijd te kunnen afsluiten, roepen wij de betrokkenen op e.e.a. zo snel mogelijk te regelen, waarvoor dank wordt gezegd.

EEN VERHAAL BIJ EEN FOTO

Tijdens de voorbereidingen van ons artikel over de schelpenvisserij en alles wat daarmee te maken had, speelde het toeval in onze kaart, doordat wij een foto in handen kregen, die uitstekend geschikt was om als illustratie bij dat artikel te dienen.

Een foto van man met paard en kar aan de vloedlijn met de onmisbare beugel waarmee de schelpen werden opgeschept in de kar. Maar toen kwam voor ons het probleem. Wie was nu wel die man met die zwarte hoed, die daar barrevuets poseerde. Een stuk touw als riem om het middel gebonden.

Omdat het al vaststond, dat de foto vele jaren geleden genomen is, leek het ons goed om dan ook maar bij de oudere Zandvoorters op bezoek te gaan.

We hebben zo bij elkaar zo'n 500 jaar Zandvoortse ervaring geraadpleegd, hetgeen u hierna wel duidelijk zal zijn.

De hr. Piet v.d. Berg (95) bekeek de foto en gaf allereerst de opmerking, "dat hij zelf ook duinkarren had gehad" (een goede naam overigens) maar dat hij twijfelde of deze kar wel een écht Zandvoorts model was. Zo'n kar vertelde hij, kostte 80 jaar geleden toch zeker 'n f 100,-- als je hem liet maken. "Maar, dan had je wel een heel goeie".

Ga je met Van der Berg praten over paarden en vervoer, dan komen de verhalen los en hoor je tot verbazing, dat hij als 12-jarige jongen alleen(!) met een wagen verhuisgoed naar Amsterdam trok en verder over al z'n handel tot aan de groentezaak in de Haltestraat toe. Het wordt je overigens weer eens duidelijk, dat het schelpenvissen zeker geen weelde was. "Je ging voor de armoe naar strand".

Mw. B. Jongsma-Schuiten (82) zegt bij de foto, "ja, het was een vrolijke man, altijd grapjes, toch wel bijzonder zo'n schelpenvisser met hoed op, ze hadden allemaal een pet op het hoofd. Weet je ik denk dat het "Tippie" is, ik zal er over nadenken" Ze heeft in dat uurtje nog wel meer gezegd maar het gaat nu over de schelpenvisser.

Aan mw. J. Termes-Dorsman (84) vragen we of zij die man als "Tippie" herkent? "Nou, nee hoor, nee, dat geloof ik niet" "Gerrit de Wijker" dan? "Ja, dat soort is het wel, ja waar moet ik hem nou precies thuis brengen" en zij geeft ons het volgende adres.

Mw. A. Otter-Kemp (92). "Tippie?, dat denk ik niet maar die z'n échte naam was Keur. Het lijkt wel "Wolf". Nu is het bij mw. Otter-Kemp zo, als er zaken zijn, die zij niet weet, dan klopt zij bij haar buurman Frans Koper (97) aan "en die weet alles!" "Nee, zegt Koper. "Wolf" was 'n man met een boller gezicht. En toen sprak hij het verlossende woord, "het is "Jan de Knipper" en dat was Jan van de Meije. pas op hoor met de e vóór de ij, dus 'n roomse".

Onze foto is ongeveer van rondom 1900 en "Jan de Knipper" woonde ergens in de omgeving van de Swaluëstraat.

De hr. Koper kijkt ons met plezierige ogen aan zegt: "Weet je wie "Frans van Jeanne van Flakkie" is? Nou dat ben ikzelf" En dankzij zijn heldere geest, hebben wij ons verhaal bij de foto rond om het u aan te bieden.

WAAROVER SPRAKEN ZIJ.....

BUURVROUW KAATJE;

In het huis van de Mr.kleermaker Wessel van Leeuwen hoorde buurvrouw Kaatje Hendriks Bakkenhoven een zwaar gestommel en getrap. Omdat een dergelijk gerucht ongewoon was ging Kaatje op onderzoek uit. In het huis van haar buurman zag zij daar de schoonzoon van de kleermaker - Willem Hendriksz. Schuyte - zittend aan de tafel. Kaatje vroeg: "Waar is Uw vader". Die is even naar achter, naar het hout en sandhokje, antwoordde Willem. Daarop ging Kaatje naar achteren maar vond de deur van het hok op slot en zonder geweld was deze niet te openen. Toen men dan eindelijk de deur met geweld had geopend vond men daar Wessel, liggende in zijn bloed. De Schout, schepenen en doctor Zimmermann constateerden dat Wessel was overleden door een dodelijke wonde aan de keel. Het mes vond men later terug onder het lichaam. Dit gebeurde allemaal in de maand oktober van het jaar 1769.

ST.AGATHA;

De Eerwaarde Heer Joannes Babtiste Wijnoutsz., rooms pastoor van Overveen gecombineerd met Zandvoort, verklaarde in het jaar 1770: "Dat een huis met erve genaamd St.Agatha, staande in Zandvoort ten zuiden van Theunis van Duivenboden, ten westen de Bokkemhangh, ten noorden en ten oosten De Wildernis, ter oefening van de Roomse religie werd gebruikt"

ROBBENVELLEN;

Op verzoek van Monsieur Gijsbertus van Duivenboden en in opdracht van de bewindhebbers der Oost Indische Compagnie te Amsterdam, werd er in het jaar 1777 te Zandvoort een publieke veiling gehouden. Een partij robbenvellen moest tegen grof en gangbaar zilvergeld, hele of halve Gouden Rijders, verkocht worden. D'eerste honderd velletjes brachten twee gulden en vijf stuivers op. De volgende honderd, drie gulden en de resterende honderd, zeven gulden.

OORLOGSCHIP;

Willem Aalbertsz Swemmer was - onder Captein Dekker - quartiermeester op 's lands oorlogschip BELLONA. Op 5 maart 1781 was Willem als een "bejaarde jonge man" dus ongehuwd, overleden. Na

een jaar van zoeken bleken zijn erfgenamen Klaas Albertsz.Swemmer en Albert Teunisz. Swemmer te zijn.

SPEK EN KAAS;

Ary Volkertsz.Groen vroeg in het jaar 1785 een vergunning aan om boter, vet, spek en kaas te mogen verkopen. Willem Hendriksz. Groen wilde in dit zelfde jaar, ten oosten van z'n huis, een schuur of een loods bouwen. Een drogerij moest dit worden, tot voortzetting van zijn werk.

KOFFIE EN THEE;

Grietje Jacobs Draayer wilde een jaar later toestemming hebben om koffie en thee te mogen verkopen. Maar de "kleedermaker" Jacob Cornelisz.Draayer, wilde dat ook zijn zestienjarige zoon Jacob een kleedermaker in Zandvoort zal zijn...

SLAGTER;

Jacob Klaasz.Loos en Jan Ary's Koper vroegen aan de Schout en Schepenen of zij voor het jaar 1791 als "slagter der beesten" mochten fungeren. Hierin wilden zij niet handelen. Willem Hendriksz. Groen wilde nu, ten oosten van zijn huis, een bleekveld aanleggen.

naschrift

Voor deze ware gebeurtenissen werd gebruik gemaakt van de Oud Rechtelijke Archieven van Zandvoort. Meestal in een vrije vertaling maar vaak ook met het woord gebruikt in die jaren.

A.G.M.van der Oord-Wisker.

Naschrift van de redactie.

Nu er zoveel belangstelling bestaat voor de zaken uit het verre verleden (zie eens de toeloop op de historische markt) en er velen zijn die ook interesse hebben voor hun eigen familie-geschiedenis, willen wij nog eens attenderen op het feit, dat Mw. Van der Oord-Wisker voor vragen op dat gebied te raadplegen is. Zij is een deskundige vakvrouw en wellicht, dat u gebruik kunt maken van haar diensten. Haar adres is: Raadhuislaan 23, 2131 BE Hoofddorp, tel. 02503-34896

Een bericht over onze activiteiten. Zoals reeds eerder vermeld in diverse gidsen; Het zich toeleggen op de bouw van model Bomschuiten, badkoetsen, schelpenkarren en andere zaken en gebouwen, die uit het traditionele beeld van

Zandvoort verdwenen zijn.

Concreet heeft dit geleid tot het tentoonstellen in het Cultureel Centrum in Zandvoort van de volgende modellen:

De oude Watertoren (opgeblazen in 1943).

De Bomschuit, de laatste gesloopt in 1940-41.

Schelpenkar, waarvan nog één exemplaar door ons gerestaureerd te bezichtigen is op de binnenplaats van het Cultureel Centrum. De Roei-reddingsboot met bijbehorende lanceerwagen en aanhangwagen voor het wippertoestel, plus de Schuur waarin alles gestald werd en ook op de slooplijst voorkomt.

Een Badkoets.

Verder nog drie modellen op kleinere schaal, waarmee wij exposities en tentoonstellingen opluisteren.

Een model van ± 100 jaar oud, van een Vlaardingse vrachtbom, gerestaureerd.

Naar buiten toe wordt deelgenomen aan culturele manifestaties, zowel in Zandvoort als in omliggende gemeenten, o.a. in de Vleeshal in Haarlem, de open dagen van de N.Z.H. enz.

Voorts verlenen wij medewerking aan culturele avonden van het Genootschap Oud Zandvoort, Folklorevereniging De Wurf en de Reddingsbrigade.

Voorlichtingsbijeenkomsten of tentoonstellingen op scholen of andere instellingen staan op onze agenda.

Restauratie van oude en/of antieke voorwerpen van zuster organisaties worden door ons eveneens verricht.

Ook aan het wrakkenonderzoek, langs onze kustlijn, wordt actief deelgenomen.

H.C.Bakker, secretaris

Een beeld uit de éénakter "de ouwe strandweg".

NIEUWS VAN "DE WURF"

Het helaas niet doorgaan van de traditionele Wurfmanifestatie in de afgelopen zomer betekent beslist niet, dat de leden van onze folklorevereniging op hun lauweren hebben kunnen rusten. Diverse optreden van de dansgroep en kledingschouws zijn gebracht in o.a. Huize Margriet te Haarlem - het winkelcentrum in Baarn - tijdens de week van de Zeevisserij te Knokke-Heist in België - Huize Weeligenburg te Hillegom - tijdens de kunstmarkt in de J.v.Gooyenstraat te Heemstede en bij een internationale presentatie in het Boeckaniersnest te Zandvoort. Ook hebben de Wurfleden diverse evenementen met hun aanwezigheid opgeluisterd zoals b.v. de heropening van Hotel Keur - de Pieken-treinactie van de NS,VVV en Middenstand van Zandvoort - de Historische markt in de Gravenzaal te Haarlem en niet te vergeten de officiële opening en prijsuitreiking van de Pro World Surf Cup in onze eigen badplaats.

Zoals deze opsomming te zien geeft bruist men bij De Wurf nog steeds van de activiteiten, welke met het winterseizoen voor de deur weer zullen worden voortgezet met repetitie-avonden van de Dansgroep (welke best eens wat nieuwe leden zou kunnen gebruiken!!!), en met de voorbereidingen van de toneelavonden op za. 7 en 14 maart en zondagmiddag 8 maart 1987.

Opgevoerd zullen worden 2 stuks éénakters te weten: Op de ouwe strandweg en An de schoonmaak, beide geschreven door het erelid van de vereniging Mevr. B.Jongsma-Schuiten.

Voor de zondaguitvoering worden ook de leden van het Genootschap Oud Noordwijk uitgenodigd, terwijl van het Genootschap Oud Katwijk nu reeds het verzoek is ontvangen om in april a.s. deze stukken in Katwijk te komen opvoeren. Voeg hierbij nog onze medewerking aan een gezamenlijk concert in de Ned.Herv.Kerk (ja ja, De Wurf zingt ook al) en die aan de Genootschapsavond in Zandvoort, dan kunnen wij gerust stellen, dat De Wurfleden het gehele jaar door goede Folkloristische ambassadeurs van onze badplaats zijn.

K.J.Koper

BESTUURSSAMENSTELLING

<u>Voorzitter:</u>	Mevr. C.C.M.Kemp-van der Mije. Tolweg 29, 2042 EJ 02507 - 17201
<u>Vice voorzitter:</u>	Ir. C.J.Wagenaar, Kostver- lorenstraat 23, 2042 PA 02507 - 13999
<u>Secretaris:</u>	J.Paap, Van Lennepweg 14 I, 2041 LG 02507 - 15967
<u>Penningmeester:</u>	J.M.Bluijs, Haltestraat 70, 2042 LP 02507 - 14632
<u>2e Penningmeester:</u>	T.R.Althuisius, Louis Da- vidsstraat 12, 2042 LS 02507 - 13534
<u>Leden contactadres:</u>	Mevr. H.Harkamp-Bluijs, Brugstraat 11, 2042 LG, 02507 - 16929
<u>Leden:</u>	J.Attema, Cort van der Lindestraat 2 flat 25, 2042 CA, 02507 - 14555 A.Koper, Willem Kloos- straat 9, 2041 BK 02507 - 18441

(alle bestuursleden woonachtig in Zandvoort)

Redactie-commissie van "DE KLINK"

De heren Th.B.Hilbers; P.Brune en J.Paap.

Kopij voor de uitgaven: januari, april, juli en oktober,
dient resp. vóór 15/12, 15/3, 15/6 en 15/9 op het redactie-
adres te zijn ingeleverd.